

Sober systeem

Visie lagekostenbedrijf tweede fase

Het lagekostenbedrijf draait nu vijf jaar. De resultaten zijn bemoedigend. De kostprijs was gemiddeld 15 procent lager dan die van vergelijkbare bedrijven en de Minas-eindnormen zijn ruimschoots gehaald. Maar niet alles is zo succesvol verlopen als het lijkt.

Eind 1997 is het lagekostenbedrijf op de Waiboerhoeve gesticht. Het bedrijf is opgezet met 400.000 kg quotum en 32 ha. Daarmee was het in 2002 qua omvang en intensiteit (12.500 kg) vergelijkbaar met een gemiddeld Nederlands melkveebedrijf.

Het lagekostenbedrijf heeft goede resultaten geboekt. Elk jaar heeft het bedrijf een kostprijs geboekt die fors lager was dan die van vergelijkbare bedrijven. Maar in slechts één jaar is het doel van € 34 per 100 kg melk gehaald (zie ook figuur 1). Verder is het doel van 50 uur arbeid per week in alle jaren dicht benaderd. Ook een lage krachtvoergift van 16,3 kg per 100 kg meetmelk is gerealiseerd en de Minas-eindnormen zijn steeds ruimschoots gehaald. Bovendien zijn door de hoge gewasopbrengsten van de afgelopen jaren forse ruwvoeroverschotten ontstaan.

Knelpunten

Toch was niet alles zo succesvol als het lijkt. Het betreft met name de volgende knelpunten:

- De conditie en vruchtbaarheid van de veestapel zijn beneden het gewenste niveau. De matige energievoorziening bij de lage krachtvoergift lijken hier debet aan.
- De kostprijs van het bedrijf is dan wel laag, maar deze is de laatste jaren moeilijk te beheersen. Prijsstijgingen, verhoogd BTW-tarief, veel onderhouds- en veekosten hebben daarmee te maken.
- In de eerste fase was primaire mestscheiding met een dichte hellende vloer een belangrijk onderzoeksaspect. Het doel hiervan was om stikstof en fosfaat te scheiden en gericht op het land toe te dienen. De scheidingsresultaten waren goed, maar de vloer was nogal eens slecht behoudbaar. Bovendien lijkt deze wijze van

mestscheiding kostprijsverhogend voor het bedrijf te werken.

Bedrijfsvoering vanaf 2003

Een kostprijs van maximaal € 0,34 per kg melk (exclusief quotumkosten) blijft het doel. We gaan onderzoeken welk type koe het best past in het sobere systeem met ruim voldoende ruwvoer en een lage krachtvoergift. De helft van de veestapel zal bestaan uit Montbéliardekoeien, die bij een behoorlijke melkproductie goed om lijken te gaan met sobere omstandigheden. Met Montbéliardekoeien en nieuwe zwartbonte HF-koeien, die geselecteerd zijn met de duurzaamheidsindex, willen we een sterk verbeterde gezondheids- en vruchtbaarheidsituatie bereiken, meer omzet en aanwas, een hogere melkprijs en daarmee een beter economisch resultaat. Een vloer met honingraatprofiel en rubber in de voegen moet de behoudbaarheid van de vloer sterk verbeteren. Dit beperkt veekosten en uitval

Vragen?

Michel de Haan

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar : 0320-293211.

van dieren. Verder leidt het verwijderen van de uitmestinstallatie en de gescheiden mestopslag tot een flinke kostenreductie.

Het lagekostenbedrijf is een gezinsbedrijf, qua omvang in quotum en grond vergelijkbaar met een gemiddeld Nederlands melkveebedrijf, dat een bovenmodaal inkomen haalt met een duurzame veestapel en een minimale input aan bedrijfsvreemde stoffen. Daarmee is het een inspiratiebron voor melkveebedrijven, die ook maatschappelijk verantwoord willen produceren met een goed inkomen.

Ir. M. H. A. de Haan, onderzoeker PV

Figuur 1 – Ontwikkeling kostprijs voor het lagekostenbedrijf, ontwikkeling van de melkprijs en ontwikkeling van de kostprijs van een vergelijkbare groep praktijkbedrijven, die een boekhouding hebben bij het LEI

